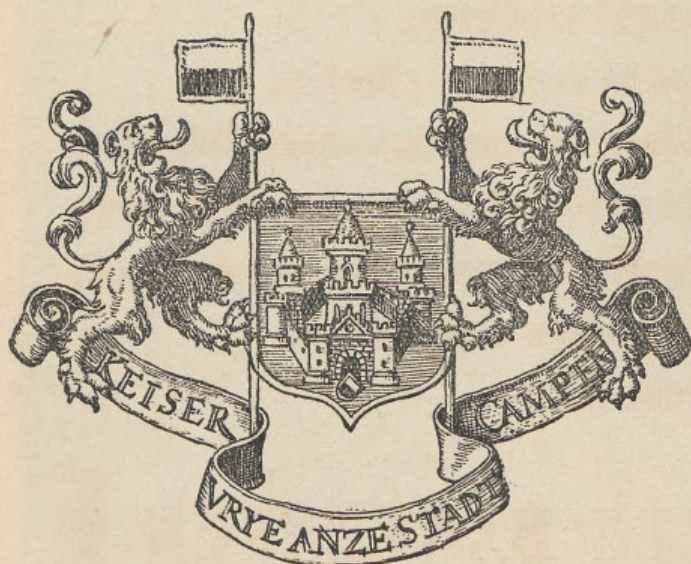

D. FRIELING
DIERENARTS
KAMPEN

KAMPER ALMANAK

VOOR HET JAAR

1928

WAPEN VAN 1598

Drukkerij Ph. Zalsman - Kampen

— LAAT RENAISSANCE DOORGANGSPOORT
VAN DE NIEUWE TOREN TE KAMPEN DOOR
DEN ARCHITECT PHILIP VINGBOONS TE
AMSTERDAM PL.M. 1650 ————

TER INLEIDING.

De **KAMPER ALMANAK**, waarvan thans, met medewerking van de Vereeniging „Kampen Vooruit” de eerste jaargang verschijnt, kan — vooral na het verdwijnen van een vroegere dergelijke uitgave — geacht worden in een bestaande behoefte te voorzien.

Deze Almanak toch zal trachten een vraagbaak te zijn, die men kan raadplegen omtrent vele dingen, de stad Kampen betreffende, waarmede men dagelijks in aanraking komt, en omtrent bijzonderheden, die men anders niet zoo gemakkelijk te weten kan komen.

Als men den inhoud van dezen Almanak nagaat zal men ontwaren dat er in Kampen een in vele opzichten krachtig en opgewekt leven heerscht, dat zich uit op het gebied van kerk en maatschappij, van onderwijs en vereenigingsleven, van handel en bedrijf, van nijverheid en fabriekswezen.

Wat het onderwijs betreft, zoo zijn hier alle takken vertegenwoordigd: van het hooger onderwijs, belichaamd in de Theologische School van de Gereformeerde Kerken in Nederland af, tot het bewaarschoolonderwijs toe. Het middelbaar en voorbereidend hooger onderwijs kan men genieten op het openbaar Lyceum en het Gereformeerd Gymnasium; het lager onderwijs op tal van openbare en bijzondere scholen, waaronder een openbare en bijzondere U.L.O.school. De aanstaande ambachtsman vindt zijn opleiding op de Nijverheids-Avondschoon, de toekomstige handels-

man op de Handels-avondschool. Ook is binnen de muren dezer stad gevestigd de S.V.O.I., dat is de opleidingsschool voor verlofsofficieren der Infanterie, terwijl een Landbouwschool dient tot vorming van hen, die zich aan het landbouwbedrijf gaan wijden.

De sport vindt haar beoefenaars bij verschillende gymnastiek- en sportverenigingen; de zangkunst bij onderscheidene zangverenigingen, waarvan „Gemengd Koor” wel de voornaamste is, terwijl letterkundige- en reciteerverenigingen van verschillende richting gelegenheid bieden om zich literarisch te ontwikkelen.

Kampen kan bogen op talrijke instellingen van barmhartigheid als: de Gast- en Proveniershuizen, de Van Gelder Stichting, verschillende z.g. „vergaderingen” tot het gratis verleen van huisvesting aan weduwen, de Weeshuizen, de Engelenberg-Stichting, het Bestedelingen huis van de Nederl. Herv. Gemeente enz.

Door de ligging van de stad aan de rivier den IJssel, bestaat er een drukke scheepvaart, die zeer bevorderlijk is aan handel en verkeer, terwijl een tochtje over zee naar Amsterdam of naar Urk en Enkhuizen veel aantrekkelijks heeft en zeer is aan te bevelen. Ook geeft de onmiddellijke nabijheid van de rivier aanleiding tot een drukke beoefening van de watersport, terwijl zij ook de nijverheid zeer ten goede komt.

Wat deze laatste betreft zoo kan gewezen worden op de uitgebreide sigarenindustrie, waardoor Kampen van ouds bekend is; op de bloeiende emaillefabriek en de fabrieken van zuivelproducten, die haar voortbrengselen uitzenden naar alle deelen van de wereld; op de boekdrukkerijen en de steendrukkerij, die goed en artistiek werk levert; en voorts op verschillende bedrijven van allerlei aard, die onontbeerlijk zijn voor de welvaart van een plaats.

Voor al ook het landbouwbedrijf vindt hier ruime

beoefening, dank zij het feit, dat de stad eigenaresse is van het vruchtbare Kampereiland, dat een delta vormt, ingesloten door de IJselarmen en de Zuiderzee, en dat bezaaid is met een menigte boerenerven, welker aantal, met die in de polders bewesten de stad, tot honderd klimt. Aan de inkomsten, die de pacht van deze boerderijen oplevert, heeft Kampen een groot deel van zijn stoffelijke welvaart te danken, waardoor het mogelijk is, dat de stedelijke inkomstenbelasting lager is dan in de meeste andere plaatsen.

De stad kan zich ook beroemen op een rijk historisch verleden en op het bezit van tal van gebouwen, die uit een architectonisch oogpunt belangrijk zijn. We behoeven slechts te wijzen op de verschillende kerkgebouwen, waarvan de St. Nicolaas- of Bovenkerk uitmunt door haar schoonheid. Deze belangrijke kerk met haar prachtig koor, omgeven door een krans van kapellen, met haar zeldzamen zandsteen predikstoel, haar prachtige koperen lichtkronen, haar machtig orgel met zijn mooie kas, is een bezoek overwaard.

Ook is merkwaardig het Stadhuis en vooral het daaraan grenzende Oude Raadhuis, kenbaar aan de zes beelden, die den gevel sieren. Het is beroemd door de prachtige Schepenzaal — eenig in haar soort! — die behalve aan het fraaie snijwerk, dat zij vertoont, haar grootsten luister ontleent aan de zandsteen schouw met haar kunstig beeldhouwwerk, een meesterwerk van JACOB COLIJN DE NOLE, die het vervaardigde van 1543 tot '45.

Vermelding verdient voorts de Nieuwe Toren met zijn forsche doorgangspoort, gebouwd — zij het ook met tusschenpoozen — van 1649 tot 1664 door den Amsterdam-schen bouwmeester PHILIP VINGBOONS, terwijl het wel-luidende klokkenspel een maaksel is van den beroemden klokkengieter FRANÇOIS HEMONY.

Van de talrijke stadspoorten, die eertijds toegang

gaven tot de stad, zijn er nog drie behouden gebleven : de Koornmarktspoort, de Cellebroederspoort en de Broederspoort, welke beide laatste, met uitzondering van de benedengedeelten, die van ouderen datum zijn, in 1617 en 1615 gebouwd zijn door den architect, tevens gezworen landmeter van Overijsel THOMAS BERENDS. Met haar mooi silhouet, haar zware torens en sierlijke spitsen, dragen deze schilderachtige poorten er in hooge mate toe bij om te verhoogen de bekoring, die uitgaat van het plantsoen, dat zich aan die zijde om de stad slingert, en dat door zijn keurige en kleurige bloemperken, zijn boomgroepen en boschpartijen een lust is voor het oog. Het is van 1830 tot '34 na de ontmanteling van de stad door den tuinbouwkundige J. D. ZOCHER aangelegd.

Van de particuliere huizen kan men er nog verschillende aanwijzen uit onderscheidene tijdperken, die 't zij als geheel, 't zij gedeeltelijk uit bouwkundig oogpunt belangrijk zijn.

Ten slotte mag er nog op gewezen worden, dat de nabijheid van de schoone Veluwe, die per rijwiel of met de stoomtram spoedig te bereiken is, tot aardige en aangename uitstapjes aanleiding geeft.

Dit weinige moge volstaan om de belangrijkheid en aantrekkelijkheid van Kampen in het licht te stellen en tot een bezoek aan de stad op te wekken.

